

Onderwerp: Vrijmaken investering gemaal Duivenwaard te Nieuwe-Tonge

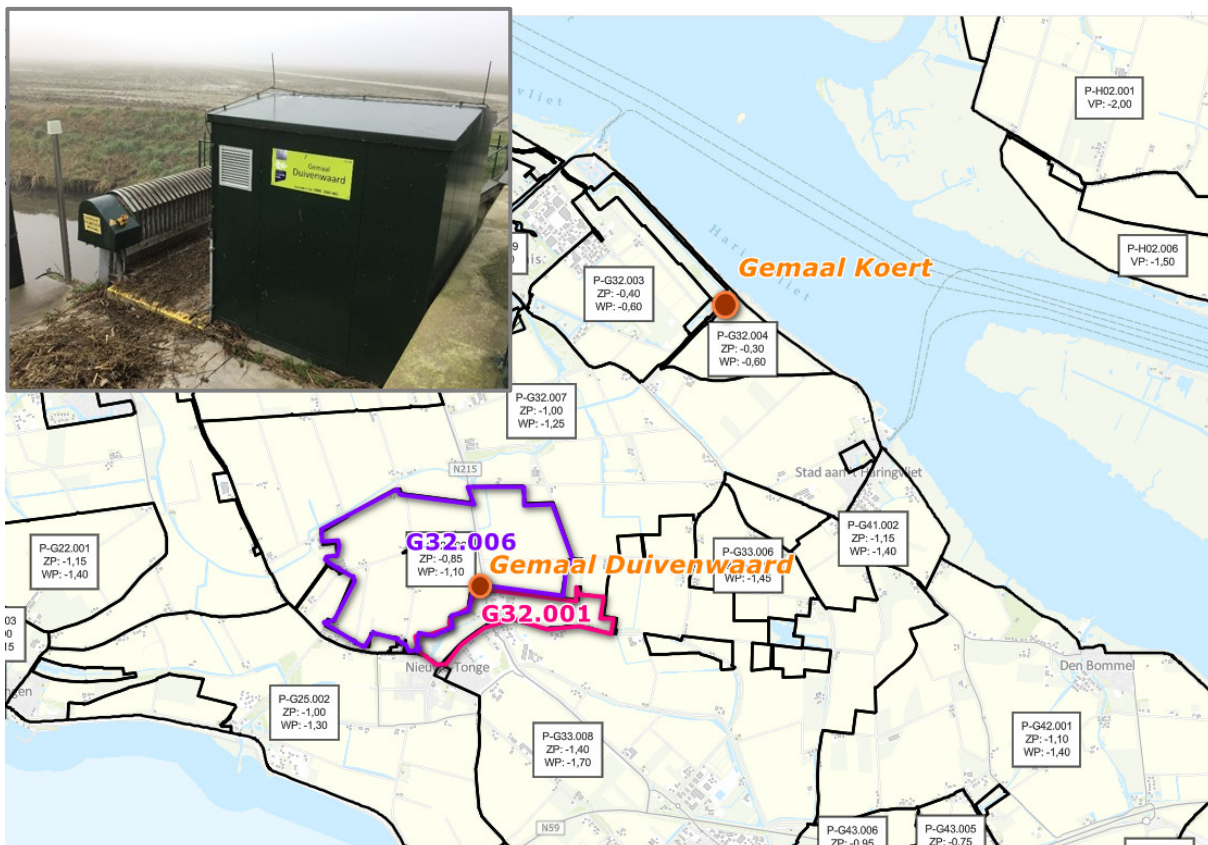
IBabsnummer: 1921

1. Gevraagd besluit

1. De projectinvestering 'GO_Renovatie gemaal Duivenwaard' nieuw op te voeren in de begroting 2026;
2. De projectinvestering 'GO_Renovatie gemaal Duivenwaard' te realiseren voor een bedrag van € 1.200.000 en het krediet daarvoor vrij te geven;
3. De effecten van de extra kapitaallasten op de begroting van deze nieuwe investering integraal mee te nemen in de begroting 2028 en meerjarenraming 2029 - 2032.

2. Probleemstelling - context

Gemaal Duivenwaard is gelegen ten noorden van Nieuwe-Tonge en nabij de N215. De pomp van dit gemaal is voor het laatst vervangen in 1998 en heeft een huidige capaciteit van circa 17 m3/min. Dit gemaal pompt het water uit het achterliggende peilgebied naar polder Duivenwaard en vervolgens naar gemaal Koert. Voor het watersysteem is dit een belangrijk aan- en afvoergemaal. Dit huidige gemaal heeft onvoldoende capaciteit en is niet visvriendelijk. Daarnaast is de elektrische installatie einde levensduur. Regelmatig wordt hier een tijdelijke pompinstallatie neergezet (een 20 m3/min tractorpomp) om in tijden van hevige neerslag de capaciteit tijdelijk te vergroten en hiermee de wateroverlast te beperken in het bemalingsgebied van gemaal Duivenwaard (P-G32.001).

In het watergebiedsplan Flakkee West is de vervanging van de pomp en vergroting van de capaciteit van gemaal Duivenwaard benoemd als uit te voeren onderhoudsmaatregel die, vanwege de urgentie, al separaat geprogrammeerd is. De renovatie van gemaal Duivenwaard is daarom niet opgenomen als maatregel vanuit het watergebiedsplan. Voor de capaciteit van het nieuwe gemaal is rekening gehouden met de nieuwe afvoerrichtlijn.

3. Beoogd effect en argumenten

Met deze investering wordt gemaal Duivenwaard vervangen door een nieuw visvriendelijk gemaal met een grotere capaciteit. Gemaal Duivenwaard is onderdeel van het bemalingsgebied Koert (met het primaire in- en uitlaatpunt Gemaal Koert). Het gemaal heeft een afvoerende functie voor het peilgebied G32.001 (met een oppervlakte van ca. 96 hectare) en een aanvoerende functie voor peilgebied G32.006 (met een oppervlakte van ca. 437 hectare). Op basis van de afvoerrichtlijn van 2,5 l/s/ha en aanvoerrichtlijn van 0,5 l/s/ha is de benodigde afvoercapaciteit ca. 14,5 m³/min en aanvoercapaciteit ca. 13 m³/min. De huidige capaciteit van het gemaal voldoet in theorie aan deze gestelde normen, echter worden in de praktijk snel problemen bij gemaal Duivenwaard ervaren omdat de peilen op die locatie snel kunnen stijgen. Om te voorkomen dat de inzet van een tijdelijke pompinstallatie direct nodig is, wordt de capaciteit van gemaal Duivenwaard vergroot naar 25 m³/min (dit betekent een afvoercapaciteit van ca. 4,3 l/s/ha). Het gemaal wordt voorzien van een prefab betonput en ook wordt het terrein aangepast en veiliger gemaakt. Om het areaal meer te standaardiseren wordt gebruik gemaakt van eenzelfde ontwerp als gemaal De Zuidhoek nabij Dirksland. Gemaal Duivenwaard is geen onderdeel van een prioritaire vismigratieroute zoals opgenomen in het vastgestelde vismigratieplan. Het gemaal wordt daarom enkel visvriendelijk gemaakt en niet tweezijdig vispasseerbaar.

De investering voor gemaal Duivenwaard was geprogrammeerd als onderdeel van de (nog op te voeren) jaarlijkse vervangingsinvesteringen Watersysteem en stond gepland voor uitvoering in 2028. Samen met de gemeente Goeree-Overflakkee heeft het waterschap een bijdrage uit de Impulsregeling Klimaatadaptatie vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontvangen. Echter heeft de gemeente Goeree-Overflakkee onlangs aangegeven een van hun maatregelen niet binnen de subsidieperiode uit te kunnen voeren. Daarvoor in de plaats heeft het waterschap de vergroting van de capaciteit van dit gemaal ingediend. Om aanspraak te maken op deze subsidie moet de vervanging van het gemaal voor eind 2027 gerealiseerd zijn. Hierdoor wordt deze investering eerder opgepakt en uitgevoerd dan was geprogrammeerd.

4. Kernboodschap

De capaciteit van gemaal Duivenwaard wordt vergroot en het gemaal wordt visvriendelijk gemaakt. Hiervoor ontvangt het waterschap een subsidie vanuit de impulsregeling Klimaatadaptatie.

5. Regelgeving en beleid

Deze investering draagt bij aan de instandhouding van het watersysteem en draagt bij aan de speerpunten op het thema Voldoende en Schoon Water uit het Waterbeheerprogramma 2022-2027:

- We geven een impuls aan de waterkwaliteit en biodiverse waternatuur;
- We vergroten de grip op het watersysteem om invulling te geven aan het zoetwatervraagstuk en de functies toekomstbestendig te faciliteren;
- We maken het watersysteem klaar voor het klimaat van 2050.

6. Historie – eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

7. Financiën

7103300194 GO_Renovatie gemaal Duivenwaard

- a. Betreft een projectinvestering van € 1.200.000; waarvan € 100.000 wordt toegevoegd aan het programmabrede risicokrediet van programma Voldoende en Schoon Water (7103109998);
- b. Voor deze investering is een subsidiebedrag vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie beschikbaar van €170.000;
- c. Dit bedrag is nog niet opgenomen in de Programmabegroting 2026 en daarmee nog niet gedekt;
- d. De kapitaallasten te verwerken in de Programmabegroting 2028 en meerjarenraming 2029 – 2032;
- e. Afschrijvingstermijn is conform Nota AWA:
 - a. 30 jaar categorie "Waterbouwkundige werken – Bouwkundig" (€ 380.000);
 - b. 15 jaar categorie "Mechanisch/Elektrisch" (€ 550.000);
- f. Rentevoet is 2,48 %;
- g. Uren activeren: Nee;
- h. Het project is in kwartaal 4 in 2027 technisch gereed en wordt dan afgesloten;
- i. De startdatum van de afschrijving is 2028;
- j. Kapitaallasten voor de eerste 5 jaar na afsluiten:

Jaar	2028	2029	2030	2031	2032
Bouwkundig	€ 22.091	€ 21.777	€ 21.463	€ 21.149	€ 20.834
Mechanisch	€ 50.307	€ 49.398	€ 48.488	€ 47.579	€ 46.670
Totaal	€ 72.398	€ 71.175	€ 69.951	€ 68.728	€ 67.504

De effecten op de exploitatie zijn nihil. De kapitaallasten zorgen wel voor een toename in de exploitatiebegroting.

Deze nieuwe investering zorgt voor extra kapitaallasten in de begroting 2028 en meerjarenraming 2029 - 2032. Om deze gevolgen te beperken kan ervoor worden gekozen om een andere investering met vergelijkbare omvang niet uit te voeren. Echter kennen alle opgevoerde investeringen een nut en noodzaak en heeft het uitstellen of niet uitvoeren een negatieve impact op de doelstellingen van het waterschap. De effecten van de extra kapitaallasten op de begroting worden integraal beschouwd bij het opstellen van de begroting 2028 en de meerjarenraming 2029 - 2032.

8. Duurzaamheid

Er wordt gebruikt gemaakt van een standaard ontwerp voor een gemaal zoals ook bij gemaal De Zuidhoek wordt gebruikt. Het ontwerp is opgesteld aan de hand van de vigerende Algemene Programma's van Eisen, waarin duurzaamheidseisen zijn opgenomen. Deze worden bij actualisaties steeds verder gespecificeerd. Duurzaamheid wordt ook meegenomen in de contracten met de aannemers, zij worden onder andere gevraagd hoe zij duurzaamheid zoveel mogelijk integreren in de uitvoering van de werkzaamheden. Hierin heeft ook de routekaart Schoon en Emissieloos bouwen een plek.

Er wordt gekeken naar zoveel mogelijk hergebruik van de huidige objecten en materialen. Verder wordt ingezet op het zoveel mogelijk gebruik van standaard materialen, waardoor deze later geschikt zijn voor hergebruik.

De vrijkomende materialen worden zoveel mogelijk hergebruikt in het project of naar de circulaire werf aan de Noorddijk gebracht en vervolgens aangeboden via Duspot.

9. Alternatieven

Het alternatief is om voor de renovatie van gemaal Duivenwaard de oorspronkelijke planning te handhaven en deze investering niet naar voren te halen. Er kan dan echter geen aanspraak gemaakt worden op de beschikbare (en toegekende) subsidie.

Er is gekozen om de renovatie van dit gemaal als nieuwe investering op te voeren. Er kan ook voor gekozen worden om het krediet voor deze renovatie uit de (nog op te voeren)

vervangingsinvesteringen 2028 te halen en die investering met een bedrag van € 1.200.000 te verlagen. Dit betekent dat in 2028 minder assets kunnen worden vervangen en we de instandhoudingsopgave niet kunnen versnellen.

10. Organisatorische en personele consequenties / OR

De benodigde capaciteit voor de voorbereiding en uitvoering van de renovatie van Gemaal Duivenwaard wordt opgepakt binnen de beschikbare uren voor correctief onderhoud binnen het cluster Infrabeheer en Gebouwen voor 2026 en wordt meegenomen in de urenbegroting voor 2027. Indien dit tot knelpunten bij andere activiteiten leidt zal op basis van prioritering het werkpakket worden beschouwd.

11. Risico- en beheersmaatregelen

Voor de vergroting van de capaciteit is het nodig om de stroomaansluiting te verzwaren. De aanvraag voor een nieuwe aansluiting wordt zo vroeg mogelijk bij de netbeheerder aangevraagd. In verband met de krapte op het net is de doorlooptijd van deze verzwaring echter onvoorspelbaar en kan deze lang duren. Totdat de verzwaring is geregeld zal gebruik gemaakt worden van de huidige aansluiting waardoor het nieuwe gemaal in die periode niet volledig ingezet kan worden.

Tijdens de vervanging van het gemaal zal de wateraan- en afvoer plaats moeten vinden, hiervoor wordt een tijdelijke pompinstallatie aangebracht.

De investering draagt bij aan het programmabrede risicokrediet voor het programma Voldoende en Schoon Water. Voor het optreden van risico's op deze investeringen, die financieel gemitigeerd moeten worden, is daarmee krediet beschikbaar zonder dat er extra krediet aangevraagd hoeft te worden. De mate van afdracht aan het risicokrediet is beoordeeld op basis van de omvang van het risicoprofiel van de investeringen.

12. Communicatie (in- en extern)

Voordat de uitvoering start, worden indien nodig de omgeving en stakeholders over de plannen geïnformeerd en/of geraadpleegd.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

Voor dit werk zal een vergunning worden aangevraagd die ter inzage gelegd wordt.

14. Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is bevoegd om krediet beschikbaar te stellen voor investeringen die niet op de begroting staan. Dit betreft een investering die beoordeeld is als niet-strategisch op basis van de criteria uit de strategische investeringsagenda, zoals is vastgesteld op 26 november 2025.

15. Toelichting / kanttekeningen

Niet van toepassing.

16. Bijlagen

Niet van toepassing.

Aanvullende bijzonderheden ten behoeve van DR/D&H
--

Heeft de VV aangegeven zelf over deze investering te willen besluiten? *Nee*

Controle op inhoudelijke afwijking

De inhoud van voorliggend voorstel wijkt af van hetgeen is voorgesteld bij de geplande investering. De reden voor deze afwijking is dat deze investering niet in de begroting is opgenomen.

Controle op bestuurlijke gevoeligheid

Voorliggend voorstel is geen bestuurlijk gevoelige investering omdat het een renovatie van een bestaand object betreft.

Vergaderdatum: 7 oktober 2026
Agendapunt:
iBabsnummer: 1921

BESLUIT VERENIGDE VERGADERING

ONDERWERP: Vrijmaken investering gemaal Duivenwaard te Nieuwe-Tonge

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA,

op voordracht van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta van 1-9-2026;

gehoord het advies van de Commissie Waterhuishouding en waterzuivering (water) van 21-9-2026;

overwegende dat:

- De capaciteit van gemaal Duivenwaard onvoldoende is;
- Het gemaal niet visvriendelijk is;
- De elektrische installatie van het gemaal het einde van zijn levensduur heeft bereikt;
- De vervanging van dit gemaal geprogrammeerd stond voor 2028 als onderdeel van de vervangingsinvesteringen watersysteem;
- Er een subsidie vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie beschikbaar is gekomen;
- De subsidie de mogelijkheid biedt om de vervanging van dit gemaal te versnellen;
- Om deze subsidie te kunnen benutten het gemaal voor eind 2027 vervangen moet zijn;

gelet op:

- artikel 77 Waterschapswet;

BESLUIT:

1. De projectinvestering 'GO_Renovatie gemaal Duivenwaard' nieuw op te voeren in de begroting 2026;
2. De projectinvestering 'GO_Renovatie gemaal Duivenwaard' te realiseren voor een bedrag van € 1.200.000 en het krediet daarvoor vrij te geven;
3. De effecten van de extra kapitaallasten op de begroting van deze nieuwe investering integraal mee te nemen in de begroting 2028 en meerjarenraming 2029 - 2032.

Ridderkerk, 7 oktober 2026

De Verenigde Vergadering voornoemd,
secretaris-directeur, dijkgraaf,

V. Bergsma

J.F. Bonjer